

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

ASSOCIATE DEGREE DIERMANAGEMENT

Hogeschool Van Hall Larenstein

ADVIESRAPPORT
21 oktober 2021

Inhoud

1	Procedure TNO.....	3
2	Nieuwe opleiding.....	4
2.1	Algemene gegevens.....	4
2.2	Profiel.....	4
2.3	Panel.....	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten.....	7
5	Aanbevelingen.....	8
6	Beoordeling.....	8
6.1	Standaard 1: Beoogde leerresultaten.....	9
6.2	Standaard 2: Programma; oriëntatie.....	10
6.3	Standaard 3: Programma; inhoud.....	11
6.4	Standaard 4: Programma; leeromgeving.....	12
6.5	Standaard 5: Instroom.....	13
6.6	Standaard 6: Personeel.....	14
6.7	Standaard 7: Voorzieningen.....	15
6.8	Standaard 8: Begeleiding.....	15
6.9	Standaard 9: Kwaliteitszorg.....	16
6.10	Standaard 10: Toetsing.....	17
6.11	Graad en CROHO-onderdeel.....	18

1 Procedure TNO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een (online) locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het online locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de uitgebreide toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit tenzij de instelling over gaat tot intrekken van de aanvraag toets nieuwe opleiding.

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze toetsing een tijdelijke NVAO-procedure.

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	: Hogeschool Van Hall Larenstein
Opleiding	: Associate degree Diermanagement
Variant	: Voltijd
Graad	: Associate degree
Afstudeerrichtingen	: niet van toepassing
Locatie	: Velp
Studieomvang	: 120EC ¹
CROHO ² -onderdeel	: Landbouw en natuurlijke omgeving.

2.2 Profiel

De Associate degree Diermanagement leidt studenten op voor een breed werkveld. De belangrijkste taak van een afgestudeerde diermanager is het verantwoord beheren van dieren die geen deel uitmaken van de voedselketen (de non-productiediersector). Dit zijn sport- en recreatiedieren, gezelschapsdieren, dieren in dierentuinen, kinderboerderijdieren, dieren in het wild en dieren die een rol spelen in de zorg. Afgestudeerde diermanagers zijn in staat om dierkundige kennis en kunde te vertalen naar specifieke toepassingsituaties. Ook kunnen zij een brug slaan tussen verschillende vakgebieden, mensen en organisaties. Studenten leren tijdens de opleiding over het gedrag van bovengenoemde dieren, huisvesting, gezondheid en voeding en over generieke zaken zoals bedrijfsvoering, projectmanagement, marketing en communicatie.

Het tweejarige programma wordt aangeboden in Velp. Studenten werken gedurende de hele opleiding aan opdrachten uit de beroepspraktijk en het laatste half jaar lopen studenten stage bij een organisatie in de non-productiediersector.

2.3 Panel

Samenstelling

1. Roland van der Poel MBA (*voorzitter*), directeur Associate degrees Academie Rosendaal;
2. Dr. Ir. Agnes van den Pol-van Dasselaar MBA, Lector Grasland en Beweiding, Aeres Hogeschool Dronten;
3. Constanze Mager-Melicharek MSc, Manager Conservatie, Onderzoek en Educatie Koninklijke Burgers' Zoo, Arnhem;
4. Jeffrey Verhoeff MSc (*student-lid*), Biologie Leraar Regionale scholengemeenschap Goeree-Overflakkee.

Ondersteuning

- Esther Poort, secretaris;
- Tinka Thede, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator.

Locatiebezoek (online)

15 september 2021

¹ European Credits

² Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de Associate degree (Ad) Diermanagement van de Hogeschool Van Hall Larenstein (VHL). De opleiding voldoet aan alle standaarden van het NVAO-kader voor de uitgebreide toetsing. Op standaard 6 kent het oordeel een minderheidstandpunt.

Het panel is van mening dat de opleiding een helder profiel heeft. De tweejarige Ad leidt managers op voor de non-productiediersector. Dit zijn dieren die geen deel uitmaken van de voedselketen, bijvoorbeeld sport- en recreatiedieren, gezelschapsdieren en dieren in het wild. De belangrijkste taak van een afgestudeerde diermanager is het verantwoord beheren van deze dieren. De opleiding noemt dit de beroepsrol 'dierbeheerder'. Daarnaast richt de opleiding zich op de beroepsrollen 'ondernemer', 'educator' en 'communicator'. De opleiding heeft voor elke beroepsrol heldere leerdoelen geformuleerd en overtuigend onderbouwd waarom deze passen bij het Ad-niveau.

Het panel is enthousiast over de inhoud en opbouw van het programma. De eerste anderhalf jaar van het programma bestaat uit modules waarbij telkens één van de vier beroepsrollen centraal staat. Het laatste half jaar lopen studenten stage en voeren zij zelfstandig een opdracht uit.

Het docententeam is vakinhoudelijk deskundig en gedreven. De docenten hebben zich goed voorbereid op wat het Ad-niveau inhoudt en dit op een passende manier vertaald naar de opleiding. Het panel mist in het kernteam echter docenten met praktijkervaring in de non-productiediersector, met name voor de beroepsrollen 'ondernemer' en 'educator'. Voor één van de panelleden was dit reden om de NVAO-standaard over personeel met een 'voldoet ten dele' te beoordelen.

Het werkveld, het management, het docententeam en de examencommissie zijn alle actief betrokken bij de ontwikkeling van de opleiding. De opleiding heeft gedegen plannen om de kwaliteit bij de verdere ontwikkeling van de opleiding te behouden. Hierbij zullen ook studenten een duidelijke stem krijgen.

De Ad gebruikt een goede mix van toetsvormen waaronder theorietoetsen, practica, beroepsproducten, gesprekken, essays en verslagen. De opleiding heeft vier formulieren (een per beroepsrol) ontwikkeld voor de beoordeling van alle beroepsproducten en de afstudeeropdracht. Hierdoor hebben studenten vanaf de start van hun opleiding goed voor ogen waar ze naar toe werken.

Al met al komt het panel unaniem tot een positief oordeel. De hogeschool biedt studenten een gedegen en veelzijdige managementopleiding voor de non-productiediersector. De vier beroepsrollen vormen een stevig fundament voor de opleiding en geven een goed beeld van het brede beroepenveld waartoe de opleiding opleidt. Het gebrek aan eigen praktijkervaring in de non-productiesector van het docententeam is voldoende gecompenseerd door de nauwe betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding, zo meent het voltallige panel.

Standaard	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	voldoet
2 Programma; oriëntatie	voldoet
3 Programma; inhoud	voldoet
4 Programma; leeromgeving	voldoet
5 Instroom	voldoet
6 Personeel	voldoet*
7 Voorzieningen	voldoet
8 Begeleiding	voldoet
9 Kwaliteitszorg	voldoet
10 Toetsing	voldoet
Eindoordeel	positief

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Werkveldbehoefte – Het werkveld heeft duidelijk behoefte aan beroepskrachten die zijn opgeleid voor de non-productiediersector. Met het Ad-niveau speelt de opleiding in op de specifieke behoefte aan beroepskrachten die een brug kunnen slaan tussen theorie en praktijk. Daarbij leren studenten hoe zij proactief invulling kunnen geven aan het oplossen van vraagstukken in de praktijk.
2. Helder profiel – De vier beroepsrollen ‘dierbeheerder’, ‘ondernemer’, ‘educator’ en ‘communicator’ geven de opleiding een duidelijk profiel. De opleiding heeft deze beroepsrollen zorgvuldig uitgewerkt naar leerdoelen. Dit schetst een duidelijk beeld van wat een diermanager in de praktijk moet kunnen.
3. Praktijkgericht – Studenten werken tijdens de hele opleiding aan opdrachten uit de beroepspraktijk. De opleiding kan hierbij gebruik maken van het brede netwerk van de hogeschool.
4. Studiebegeleiding – Studenten kunnen rekenen op intensieve studiebegeleiding en studieloopbaanbegeleiding. De opleiding biedt persoonlijke begeleiding van een studieloopbaanbegeleider in combinatie met digitale hulpmiddelen.
5. Beoordelingsformulieren – De opleiding heeft gedetailleerde formulieren ontwikkeld voor het beoordelen van de beroepsproducten en de afstudeerstage. De formulieren maken transparant waar studenten naar toe werken. Ook bieden de formulieren de mogelijkheid voor maatwerk om iedere student op het gewenste niveau te krijgen.
6. Duurzaamheid – De opleiding besteedt veel aandacht aan de kernwaarde duurzaamheid. Sterk punt is dat de opleiding hierbij aansluit bij de 17 *mondiale Sustainable Development Goals* (SDG's).

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Afstemming – Zorg voor een goede aansluiting en afstemming tussen de programma-onderdelen als de opleiding zich verder ontwikkelt. Aandachtspunten hierbij zijn a) de afstemming van de onderwerpen die als rode draad door het programma lopen en b) de opbouw van het niveau binnen de modules en tussen de modules.
2. Docententeam – Zorg voor een goede vertegenwoordiging van alle beroepsrollen in het docententeam en maak hierbij gebruik van de brede expertise die binnen de hogeschool aanwezig is. Breid het kernteam uit met docenten die zelf werkervaring hebben in de non-productiediersector, met name voor de beroepsrollen ‘ondernemer’ en ‘educator’.
3. Beoordelingsformulier – Monitor of de beoordelaars de beoordelingsformulieren invullen zoals ze zijn bedoeld en zorg voor een goede afstemming tussen de beoordelaars.
4. Examencommissie – Stel een tijdsplan op om te garanderen dat de examencommissie voor aanvang van de start van de nieuwe opleiding alle toetsen van een formeel oordeel heeft voorzien.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

De Ad-opleiding Diermanagement leidt professionals op die inzetbaar zijn in de volle breedte van de non-productiediersector. Dit zijn sport- en recreatiedieren, gezelschapsdieren, dieren in dierentuinen, kinderboerderijdieren, dieren in het wild en dieren die een rol spelen in de zorg.

Het werkveld heeft een aantoonbaar actieve rol gehad bij de ontwikkeling van het profiel van de Ad Diermanagement. Dit profiel onderscheidt vier verschillende beroepsrollen. De belangrijkste taak van een afgestudeerde diermanager is het verantwoord beheren van dieren, oftewel de beroepsrol 'dierbeheerder'. Daarnaast richt de opleiding zich op de beroepsrollen 'ondernemer', 'educator' en 'communicator'. De opleiding heeft per beroepsrol een set van leeruitkomsten (beoogde leerresultaten) geformuleerd en hier vervolgens leerdoelen aan gekoppeld. Het panel vindt deze uitwerking van de leeruitkomsten en leerdoelen logisch en goed doordacht. Ook vindt het panel het positief dat de leeruitkomsten voor 'dierbeheerder' en 'ondernemer' expliciet aangeven dat studenten kennis en vaardigheden over de relevante wet- en regelgeving dienen te hebben.

De opleiding sluit goed aan bij de vier kernwaarden die de identiteit van de Hogeschool Van Hall Larenstein (VHL) vormen: duurzaamheid, betrokkenheid, ondernemendheid en verantwoordelijkheid. Sterk punt is dat de opleiding voor de kernwaarde 'duurzaamheid' expliciet aansluiting zoekt bij de 17 mondiale *Sustainable Development Goals* (SDG's). Het panel heeft vastgesteld dat deze kernwaarde sterk is verankerd in de leeruitkomsten.

De afgestudeerde Ad'er Diermanagement gaat functioneren op niveau 5, tussen het mbo-niveau en het niveau van de hbo-bachelor. Het opleidingsprofiel beschrijft overtuigend hoe de opleiding zich tot dit Ad-niveau verhoudt. Allereerst is de relatie gelegd met de vijf generieke competenties van het landelijke vastgestelde profiel van een Ad'er van de Vereniging Hogescholen. De opleiding heeft deze vijf generieke competenties vertaald naar de context van het beroep van diermanager en hiermee een beroep specifieke invulling gegeven. Daarnaast bevat het opleidingsprofiel een bijlage waarin voor elk onderdeel van de niveau 5-beschrijving uit het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF) is aangegeven waarom de Ad Diermanagement hierbij aansluit. De opleiding heeft hiermee aangetoond dat de beoogde leerresultaten in overeenstemming zijn met het beoogde niveau van een Ad-opleiding.

De werkveldvertegenwoordigers met wie het panel heeft gesproken vormen een goede afspiegeling van het brede werkveld en waren zonder uitzondering enthousiast over het profiel van de opleiding. Zij gaven aan grote behoefte te hebben aan breed inzetbare beroepskrachten in de non-productiediersector. Uit het gesprek bleek dat de werkveldvertegenwoordigers een goed beeld hebben van het beoogde Ad-niveau en goed

konden beargumenteren waarom zij behoefte hadden aan beroepskrachten die kunnen functioneren tussen het mbo-4 niveau en het hbo-bachelor niveau. De toenemende complexiteit van de non-productiediersector vraagt volgens hen om beroepskrachten die proactief invulling kunnen geven aan het oplossen van vraagstukken in de praktijk. De Ad-opleiding biedt volgens hen de juiste mix van theoretische kennis en kunde, en praktische vaardigheden. Ook de vier onderscheiden beroepsrollen sluiten volgens het werkveld goed aan op wat er in de praktijk nodig is. De beroepsrollen 'dierbeheerder' en 'communicator' zijn volgens hen essentieel voor alle functies binnen de sector. Het belang van de andere twee beroepsrollen ('educator' en 'ondernemer') is afhankelijk van de specifieke functie die de afgestudeerde Ad'er gaat beoefenen.

Verschillende vertegenwoordigers uit de beroepspraktijk die betrokken waren bij de totstandkoming van het opleidingsprofiel, zullen plaatsnemen in de Werkveldadviescommissie (WAC). Ook zal de WAC een stem hebben in de periodieke evaluatie van de opleiding. Het panel vindt het positief dat de WAC nauw betrokken blijft bij de opleiding en hiermee de actualiteit van het programma waarborgt. Wel adviseert het panel om hier ook mensen buiten deze vaste kring bij te betrekken en een roulatieschema op te stellen, zodat er voldoende vernieuwing blijft plaatsvinden.

Het panel concludeert dat de opleiding een helder profiel voor de Ad-opleiding Diermanagement heeft opgesteld. De vier beroepsrollen vormen een stevig fundament voor de opleiding en geven een goed beeld van het brede beroepenveld waartoe de opleiding opleidt. De beoogde leerresultaten weerspiegelen het beoogde Ad-niveau en sluiten goed aan op de behoefte binnen de non-productiediersector.

6.2 Standaard 2: Programma; oriëntatie

Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

De opleiding is competentiegericht waarbij studenten leren hoe zij vraagstukken uit de beroepspraktijk op een methodische manier kunnen aanpakken. In alle onderwijsmodulen maken studenten een beroepsproduct dat aansluit bij concrete vraagstukken en taken in de praktijk. De opleiding heeft veel mogelijkheden om de beroepspraktijk in te brengen, waaronder het uitvoeren van opdrachten van non-productiedierorganisaties in de omgeving, de inzet van gastdocenten en het bezoeken van organisaties in het veld. De opleiding kan hierbij aanhaken bij de langdurige samenwerkingsverbanden die VHL al heeft met de beroepspraktijk. Voor dieren in het wild moet dit netwerk nog verder worden opgebouwd.

Ook de onderzoeksvaardigheden hebben een duidelijke praktijkgerichte insteek. Het panel waardeert het dat de opleiding aansluiting heeft gezocht bij de handreiking onderzoekende houding op niveau 5 van de hogeschool Rotterdam en NHL Stenden Hogeschool. Binnen de opleiding is onderzoekend vermogen vertaald naar 'probleemoplossend vermogen' en 'methodisch handelen'. Het onderzoek van studenten is altijd gericht op het oplossen van concrete vraagstukken uit de praktijk en niet op het genereren van nieuwe kennis. Studenten

krijgen in verschillende modules te maken met delen van en met de gehele probleemoplossingscyclus: soms moeten de studenten iets ontwerpen, een plan maken, etc. en soms moeten ze een plan uitvoeren. Bij het afstuderen moeten studenten zo zelfstandig mogelijk (een deel van de) probleemoplossingscyclus doorlopen.

Het panel oordeelt dat de opleiding een duidelijke praktijkgerichte oriëntatie kent. Studenten ontwikkelen vaardigheden die goed passen bij wat een diermanager op Ad-niveau in de non-productiediersector moet kunnen.

6.3 **Standaard 3: Programma; inhoud**

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Het panel is enthousiast over de modulaire opbouw en de inhoud van het tweejarige Ad-programma. Elk studiejaar bestaat uit vier onderwijsperiodes van 15 EC. De eerste zes onderwijsperiodes bevatten twee modules van elk 7 EC, aangevuld met 1 EC studieloopbaanbegeleiding (SLB, zie standaard 8). Binnen iedere module staat één van de vier beroepsrollen centraal. Het panel vindt het een goede keuze om studenten in het eerste jaar te laten kennismaken met alle vier de beroepsrollen. Dit werkt motiverend en geeft de studenten inzicht in de specifieke aspecten van elke beroepsrol. De modulebeschrijvingen bevatten een overzicht van de leeruitkomsten en bijbehorende leerdoelen. De opleiding heeft in een aanvullend document inzichtelijk gemaakt wat de relatie is tussen de leerdoelen en de modules, competenties en toetsen. Dit geeft een goed overzicht hoe de verschillende modules bijdragen aan het behalen van de beoogde leerresultaten van de gehele opleiding.

Het laatste half jaar van de opleiding bestaat uit een afstudeerstage, waarbij de student zelfstandig een opdracht uitvoert. Iedere student werkt hierbij verplicht aan de beroepsrol van dierbeheerder. Daarnaast kiest de student een tweede beroepsrol die bij de eigen interesse of bij de organisatie en opdracht past. Gezien de breedte van het werkveld, vindt het panel het positief dat de student de ruimte krijgt om zich te bekwamen in een tweede beroepsrol die hem/haar het meeste ligt.

De opleiding bevat verschillende rode draden die zijn verweven in de modules. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om taal-, reken- en wiskundevaardigheden, kennis over relevante wet- en regelgeving en basiskennis biologie. Het panel constateert dat de opbouw van de rode draden goed is doordacht en uitgewerkt. Ten eerste heeft de opleiding in een bijlage een overzicht gegeven hoe deze rode draden zijn verweven in de modules en hoe de modules op elkaar voortbouwen. Daarnaast heeft het panel in het gesprek met het ontwikkelteam voorbeelden gehoord waaruit blijkt dat goed is nagedacht over de afstemming tussen de modules. Het panel benadrukt het belang om de onderlinge afstemming tussen de modules ook op langere termijn goed te borgen.

De opleiding kiest voor een opbouw in twee niveaus. Het verschil tussen niveau 1 en niveau 2 is gebaseerd op drie factoren: complexiteit van de taak, complexiteit van de omgeving en

zelfstandigheid. De studenten laten in de modules voorafgaand aan de afstudeerstage alle competenties op niveau 1 zien en tijdens de afstudeerstage op niveau 2. Binnen de twee niveaus is er ook sprake van een opbouw in complexiteit van taak, complexiteit van omgeving en opbouw van zelfstandigheid. De opleiding heeft in het informatiedossier inzichtelijk gemaakt hoe deze opbouw binnen het eerste anderhalf jaar van het programma vorm krijgt. Ook heeft het panel tijdens het gesprek met het ontwikkelteam voorbeelden gehoord waaruit blijkt dat studenten zich continu ontwikkelen tijdens het modulair onderwijs. Het panel adviseert om structureel te monitoren of de opbouw in niveau is geborgd bij de verdere ontwikkeling van het programma.

De stage is in twee delen gesplitst waarbij eveneens sprake is van een opbouw in niveau. In de eerste helft van de afstudeerstage ligt de focus op meewerken, wennen aan de complexere omgeving en het zien van verbanden tussen verschillende beroepsrollen. In deze fase hebben studenten wekelijks contact met de begeleiding. Dit geldt zowel voor de begeleider vanuit school als voor de begeleider vanuit de stagebieder. In de tweede fase zal de student, op basis van eigen planning, zelfstandig een afstudeeropdracht uitvoeren. Begeleiding is beschikbaar maar het initiatief zal in deze fase meer bij de student liggen.

Het panel concludeert dat het modulair programma en de opbouw in twee niveaus studenten in staat stelt om de vier beroepsrollen en de bijbehorende leeruitkomsten op het gewenste eindniveau te realiseren.

Standaard 4: Programma; leeromgeving

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Het programma is opgezet vanuit de VHL-brede visie dat leren een (inter)actief proces is, afhankelijk van wat een student al weet, de behoeftes en interesses, omgeving en context. VHL heeft deze visie vertaald in vijf aandachtspunten, namelijk: 1) de echte wereld centraal, 2) keuzevrijheid, 3) diversiteit, 4) up-to-date inzet van digitale middelen en (5) onderzoek, internationalisering en duurzaamheid als speerpunten in het onderwijs.

Het panel ziet deze vijf aandachtspunten terug in het programma. Sterk punt is de manier waarop de 'echte wereld' terugkomt in de praktijk door de vele opdrachten in het werkveld. Het brede netwerk van VHL biedt hier ruimschoots mogelijkheden toe.

Het programma biedt studenten voldoende mogelijkheden om keuzes te maken (aandachtspunt keuzevrijheid). Zo kunnen studenten vanuit hun eigen interesse invulling geven aan de beroepsopdrachten in de modules en hun eindstage.

Het derde aandachtspunt 'diversiteit' komt onder andere tot uiting in de manier waarop studenten informatie krijgen: via kennisclips, video's of ander (digitaal) lesmateriaal, door klassikale uitleg, individuele uitleg, uitleg door medestudenten, leergroepen, gastlessen en excursies. Het panel is van mening dat deze diversiteit recht doet aan het verschil in scholingsachtergronden van de studenten (zie ook instroom, standaard 5).

Wat betreft het vierde aandachtspunt, zal de opleiding gebruik maken van *blended learning* waarbij studenten informatie zowel digitaal als fysiek krijgen aangeboden. De docenten hebben door de corona-uitbraak de afgelopen periode veel bijgeleerd over het gebruik van digitale hulpmiddelen voor het geven van onderwijs. De docenten zijn ook van plan om dat te blijven doen. Studenten kunnen bij sommige modules zelf bepalen op welke manier zij de benodigde kennis tot zich nemen. Gezien de praktijkgerichtheid van de opleiding, zal het grootste deel van het onderwijs fysiek plaatsvinden. Het panel kan zich goed vinden in deze aanpak.

Tot slot zijn ook de drie inhoudelijke speerpunten goed zichtbaar in het programma. De speerpunten 'duurzaamheid' en 'onderzoek' zijn al besproken bij voorgaande standaarden. Het speerpunt internationalisering is in de Ad Diermanagement vooral zichtbaar doordat studenten leren wat er in de maatschappij speelt op het gebied van diermanagement, zowel in Nederland als internationaal. Ook leren zij in het Engels communiceren met klanten en collega's.

Het panel oordeelt positief over de vormgeving van het onderwijsprogramma dat goed aansluit bij de VHL-visie op leren als een (inter)actief proces en studenten aanzet tot studeren.

6.4 Standaard 5: Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

De instelling hanteert de wettelijke vooropleidingseisen voor een Ad-opleiding. De opleiding richt zich in de eerste plaats op studenten met een diergerelateerde mbo-opleiding zoals Dierverzorging, Dier en Gedrag, Dier en Ondernemen, Paardenhouderij, Wildlife en Bos- en Natuurbeheer. Daarnaast verwacht de opleiding dat studenten met een havodiploma zullen instromen. Doordat hbo- en mbo-docenten de opleiding samen hebben ontwikkeld, verwacht de opleiding goed aan te kunnen sluiten op de achtergrond van deze twee doelgroepen (havo en mbo). Het panel deelt deze verwachting.

De Ad Diermanagement beoogt in september 2022 van start te gaan. De opleiding verwacht dat per jaar 55 studenten zullen instromen. In het eerste jaar heeft de opleiding daarnaast te maken met een kleine groep studenten die in 2021 met de hbo-bachelor Diermanagement zijn begonnen. Deze studenten hebben de toezegging gekregen dat zij in het tweede jaar van de nieuwe Ad zonder studievertraging kunnen instromen. Dit vraagt volgens het panel om een zorgvuldig maatwerktraject zodat ook deze specifieke groep zal uitstromen op het gewenste niveau. Het panel heeft er vertrouwen in dat de opleiding dit adequaat zal aanpakken. Zo bleek de examencommissie al op de hoogte te zijn van deze uitzonderingssituatie. De voorzitter van de examencommissie gaf tijdens het bezoek aan hier kritisch in mee te zullen kijken.

De opleiding neemt volgens het panel goede maatregelen om te zorgen dat studenten een realistische en doelbewuste keuze maken voor de opleiding. Conform het VHL-beleid heeft de opleiding een studiekeuzecheck. Wanneer hieruit blijkt dat een student een verkeerd beeld heeft van de opleiding of als een student de vragenlijst niet invult, volgt een studiekeuzeadviesgesprek met een advies (voor studenten die zich na 1 mei inschrijven is het advies bindend).

Na afronding kunnen studenten o.a. doorstromen naar de hbo-bacheloropleiding Diermanagement. De opleiding garandeert dat de bacheloropleiding voor doorstromers uit maximaal 150 EC bestaat. Het panel kan zich hier goed in vinden.

Het panel concludeert dat de instroomprocedure goed is opgezet en dat er voldoende aandacht is voor de diversiteit in achtergrond van de studenten.

6.5 Standaard 6: Personeel

Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Oordeel

Het oordeel op deze standaard kent een minderheidsstandpunt. Drie van de vier panelleden oordelen met 'voldoet', één panellid oordeelt 'voldoet ten dele'. Het minderheidsstandpunt wordt in de bevindingen en overwegingen toegelicht.

Bevindingen en overwegingen

Het beoogde kernteam bestaat uit tien docenten. Dit kernteam komt op het panel over als een gedreven en sterk team. Het team beschikt over expertise over de verschillende diersoorten die voor deze opleiding nodig zijn. Hiermee is de beroepsrol 'dierbeheerder' goed afgedekt binnen het docententeam. Het panel adviseert echter om te zorgen voor een betere vertegenwoordiging van de andere drie beroepsrollen. Zowel het management als het ontwikkelteam bevestigden tijdens het bezoek dat dit aandacht behoeft. Het panel vindt het positief dat men hier ook stappen in heeft genomen door VHL docenten te betrekken met expertise over deze specifieke beroepsrollen. Zo zijn bijvoorbeeld docenten met expertise op het gebied van educatie van de bachelor Bos- en Natuurbeheer betrokken bij de verdere ontwikkeling van de module 'natuureducatie'. Het management gaf tijdens het bezoek aan dat er ook voldoende financiële middelen zijn om het docententeam aan te vullen met specifieke expertises voor de verschillende beroepsrollen. Ook zijn er voldoende middelen om het docententeam uit te breiden als het aantal studenten groter is dan verwacht. In dat geval kan de opleiding ook collega's uit andere diergerelateerde opleidingen binnen VHL inzetten.

Het panel mist in het kernteam docenten met werkervaring in de non-productiediersector, met name voor de beroepsrollen 'ondernemer' en 'educator'. Momenteel wordt deze werkervaring vooral ingebracht door docenten buiten het kernteam. Voor één van de panelleden was het ontbreken van deze werkervaring reden om deze standaard met een 'voldoet ten dele' te beoordelen. De andere panelleden vinden het ook wenselijk dat deze werkervaring in het kernteam aanwezig is, maar zijn van mening dat de praktijkgerichte insteek voldoende is geborgd mede door de nauwe betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding,

Het docententeam heeft vooral ervaring met onderwijs bij hbo-bacheloropleidingen. Het panel vindt het positief dat het management veel aandacht heeft besteed aan de deskundigheidsbevordering van de docenten over het Ad-niveau. Het docententeam heeft (samen met onder andere het management) trainingsmiddagen gevolgd waarin is besproken wat het Ad-niveau inhoudt en wat dit betekent voor deze nieuwe opleiding. Hierbij is ook stilgestaan bij didactische vaardigheden die passen bij een Ad-opleiding. Het panel heeft tijdens het gesprek met het ontwikkelteam vastgesteld dat zij een goed beeld hebben van wat het Ad-niveau inhoudt en hoe zich dit onderscheidt van het mbo-4 niveau en hbo-bachelor niveau. Ook heeft het panel goede voorbeelden gehoord hoe docenten de vertaalslag van de bacheloropleidingen naar de Ad-opleiding in hun eigen module hebben gemaakt.

Binnen VHL dienen alle docenten die in vaste dienst zijn, te beschikken over de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB). Examinatoren dienen een Basis Kwalificatie Examinering (BKE) te bezitten. Alle docenten van het kernteam hebben momenteel de BDB en de BKE of zullen hier voor aanvang van de opleiding over beschikken.

Het panel concludeert dat het docententeam vakinhoudelijk deskundig en gedreven is om deze nieuwe Ad-opleiding te verzorgen. Het panel adviseert om het kernteam uit te breiden met docenten die zelf werkervaring hebben in de non-productiediersector, met name voor de beroepsrollen 'ondernemer' en 'educator'.

6.6 **Standaard 7: Voorzieningen**

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

De opleiding wordt gegeven op de locatie Velp. Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek door middel van filmpjes een impressie gekregen van het landgoed, het gebouw en de digitale leer- en werkomgeving. Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding zich op een aantrekkelijke locatie bevindt met veel mogelijkheden om op het eigen terrein op 'excursie' te gaan. Het management gaf tijdens het bezoek aan dat de campus momenteel nog beter wordt toegerust om praktijkonderwijs op het eigen terrein te kunnen verzorgen.

Het panel was onder de indruk van de digitale middelen en de hoogwaardige ICT- faciliteiten. De gepersonaliseerde portal voor studenten, die het panel in een videodemonstratie heeft gezien, ziet er zeer compleet en gebruikersvriendelijk uit. Studenten kunnen van hieruit bijvoorbeeld bij het Mediaportaal (digitale literatuur), hun roostergegevens, cijfers en al het onderwijsmateriaal. Het gebouw beschikt over een eigen mediatheek.

Het panel concludeert dat de nieuwe opleiding gebruik kan maken van de bestaande en aantrekkelijke voorzieningen op de locatie in Velp.

6.7 **Standaard 8: Begeleiding**

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Het panel is positief over de intensieve studiebegeleiding die studenten ontvangen. De eerste zes onderwijsperiodes bevatten elk 1 EC studieloopbaanbegeleiding (SLB). SLB richt zich niet alleen op het begeleiden van studenten bij het (leren) studeren, maar ook op de begeleiding bij de loopbaanoriëntatie.

Studenten krijgen een SLB'er toegewezen die hen gedurende de hele opleiding persoonlijk begeleidt. Iedere SLB'er begeleidt ongeveer tien studenten. De SLB'ers voeren elke onderwijsperiode minimaal één individueel gesprek met de student. Het panel juicht de intensieve en gestructureerde studiebegeleiding van de studenten toe. Wel merkt het panel op dat dit een flinke tijdsinvestering aan de kant van de SLB'ers zal vragen.

De opleiding werkt gedurende de hele opleiding met vier gestandaardiseerde beoordelingsformulieren (zie ook toetsing, standaard 10). Deze beoordelingsformulieren zijn een belangrijk instrument voor de SLB'er. De opleiding benut deze beoordelingsformulieren namelijk om voor studenten transparant te maken wat zij nog moeten doen om het beoogde eindniveau te realiseren. Dit geeft de student en de SLB'er goed zicht wat er nog moet gebeuren om de student op het gewenste niveau te krijgen.

De informatievoorziening loopt voor het grootste deel via het gepersonaliseerde portal. Binnen SLB worden digitale hulpmiddelen ingezet, zoals een app-service waarmee studenten een berichtje op hun telefoon krijgen wanneer deadlines naderen voor het inschrijven voor modules of toetsen. Het panel vindt het gepersonaliseerde portal en de app-service goede hulpmiddelen die studenten kunnen helpen om zelfsturend te werken.

Volgens het VHL-protocol zijn specifieke voorzieningen beschikbaar voor studenten met een functiebeperking.

Het panel concludeert dat de studiebegeleiding goed is geregeld. De opleiding hanteert een mooie combinatie van persoonlijke, intensieve begeleiding door een SLB'er en het gebruik van digitale hulpmiddelen.

6.8 Standaard 9: Kwaliteitszorg

De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

De opleiding volgt het kwaliteitszorgbeleid van VHL. Dit houdt onder andere in dat het onderwijs op programmaniveau en op moduleniveau wordt geëvalueerd. De opleiding maakt hierbij gebruik van verschillende instrumenten, waaronder externe evaluaties zoals de Nationale Studenten Enquête (NSE) en de hbo-monitor, de programma evaluaties aan het eind van de opleiding en de inbreng van de Werkveldadviescommissie (WAC) die minimaal twee keer per jaar bij elkaar komt. Studenten evalueren iedere module na afloop en ook de WAC kan feedback leveren op de kwaliteit van individuele modules.

De opleidingscommissie zal het eerste jaar aanhaken bij de bestaande opleidingscommissie van de hbo-bachelor *Animal Husbandry* zodat het student-lid kan worden begeleid door een ervaren student. Na dit eerste jaar zal er een eigenstandige opleidingscommissie komen. Het panel kan zich goed vinden in deze aanpak.

Het management, het docententeam en de examencommissie zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van het programma. Het panel waardeert het dat zij hierbij expliciet aandacht hebben voor de borging van het Ad-niveau. Zowel het management als vertegenwoordigers van de examencommissie hebben deelgenomen aan de eerdergenoemde training over wat het Ad-niveau inhoudt. Ook zullen de coördinator van de nieuwe Ad Diermanagement en vertegenwoordigers van de examencommissie aanhaken bij het hogeschool brede Ad-overleg, waarin alle coördinatoren van Ad-opleidingen zitting hebben.

VHL werkt met brede examencommissies die allemaal werken volgens de Handreiking Examencommissies 2021 van de Vereniging Hogescholen. De Ad Diermanagement valt onder de examencommissie van de bacheloropleidingen *Animal Husbandry*, *Food Technology* en *International Business in Food and Flowers*. Het panel heeft gesproken met een lid van deze examencommissie (die binnenkort de rol van voorzitter op zich zal nemen) en een lid van de door de opleiding ingestelde toetscommissie. Daarnaast heeft het panel de correspondentie ingezien tussen het opleidingsmanagement en de examencommissie over het toetsplan, een theorietoets, de beoordelingsformulieren en het afstudeerprotocol. Op basis van dit gesprek en de bestudeerde stukken, constateert het panel dat de examencommissie zorgvuldig naar de kwaliteit van de toetsing heeft gekeken en de kwaliteit van de toetsing van deze nieuwe Ad-opleiding kan waarborgen.

Het panel concludeert dat de plannen voor het vormgeven van de kwaliteitszorg gedegen zijn. Alle relevante partijen hebben een actieve bijdrage geleverd gedurende het ontwerpproces.

6.9 Standaard 10: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Het toetsprogramma is opgenomen als bijlage bij het informatiedossier. Hieruit blijkt dat er sprake is van een variatie aan toetsvormen waaronder theorietoetsen, practica, beroepsproducten, gesprekken, essays en verslagen. De nadruk ligt op het toetsen door middel van beroepsproducten. Het panel heeft enkele voorbeelden van beroepsproducten ingezien en is van mening dat deze goed passen bij de inhoud en het praktijkgerichte karakter van de opleiding.

De opleiding vindt het belangrijk dat studenten vanaf de start van de opleiding inzichtelijk hebben waar ze naar toe werken. Het ontwikkelteam heeft daarom vier beoordelingsformulieren opgesteld (een formulier per beroepsrol) die gedurende de hele opleiding worden gebruikt voor de beoordeling van beroepsproducten en de

afstudeeropdracht. De formulieren starten met de beschrijving van de beroepsrol en de bijbehorende leeruitkomsten. Het formulier bevat vervolgens gedetailleerde rubrics voor de beoordeling van de bijbehorende leerdoelen. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de criteria om te voldoen aan niveau 1 en niveau 2. De beoordelaar van de moduleopdrachten vult ook in hoe de student op de relevante criteria van niveau 2 zou scoren. Dit telt niet mee in de berekening van het cijfer binnen de modules, maar de beoordelaar en SLB'er betrekken dit wel bij het geven van feedback en feedforward. De beoordelaar vult daarnaast ook per toets een algemeen gedeelte in waarin feedback en feedforward op het geheel wordt gegeven. Het panel complimenteert de opleiding voor de goed doordachte en zorgvuldig uitgewerkte formulieren. Wel is het volgens het panel essentieel om te monitoren of alle beoordelaars het formulier invullen zoals beoogd en te zorgen voor een goede afstemming tussen de beoordelaars.

Zoals vermeld bij voorgaande standaard, hebben de examencommissie en de toetscommissie advies gegeven over het toetsplan en enkele bijbehorende toetsen en beoordelingsinstrumenten. Het informatiedossier vermeldt dat de examencommissie voor aanvang van de start van het programma alle toetsen van een formeel oordeel zal voorzien. Het panel is van mening dat de examencommissie al belangrijke stappen heeft gemaakt, maar dat dit de komende periode nog om de nodige tijdsinvestering vraagt. Het panel adviseert het management en de examencommissie om hier prioriteit aan te geven en hier een tijdspad voor op te stellen. Het panel is dan ook verheugd dat leden van de examencommissie op korte termijn meer uren krijgen toebedeeld voor hun taken in de examencommissie.

Het panel concludeert dat het toetsplan van de opleiding passende en gevarieerde toetsvormen en een goed uitgewerkte beoordelingssystematiek bevat. De examencommissie en de toetscommissie staan voldoende in voor de kwaliteit van toetsing, de beoordeling in de opleiding en daarmee de borging van het beoogde eindniveau.

6.10 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel vindt de volgende graad passend bij de opleiding Diermanagement: Associate degree.

Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Landbouw en natuurlijke omgeving.

Afkortingen

Ad	Associate degree
BDB	Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid
BKE	Basis Kwalificatie Examinering
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
EC	European Credits
Havo	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
Hbo	Hoger Beroepsonderwijs
Mbo	Middelbaar Beroepsonderwijs
NLQF	Netherlands Qualification Framework
NVAO	Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie
SLB	Studieloopbaanbegeleiding
SDG	Sustainable Development Goals
Vwo	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
VHL	van Hall Larenstein
WAC	Werkveldadviescommissie

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding Associate degree Diermanagement van de Hogeschool Van Hall Larenstein.

Aanvraagnummer: AV-1073

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net